Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/3081

5.12.2024

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2024/3081,

annettu 4 päivänä joulukuuta 2024,

komission jäsenten ja edunvalvojien välisiin kokouksiin liittyvistä avoimuustoimenpiteistä ja päätöksen 2014/839/EU, Euratom, kumoamisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 249 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 11 artiklan 1 kohdan mukaan toimielimet antavat kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuuden esittää ja vaihtaa julkisesti mielipiteitä kaikilla unionin toiminta-aloilla asianmukaisten kanavien kautta ja mainitun sopimuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaan toimielimet käyvät avointa ja säännöllistä vuoropuhelua etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Lisäksi toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamisesta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan 2 artiklan ja SEU-sopimuksen 11 artiklan 3 kohdan mukaan komissio kuulee laajalti eri tahoja ennen kuin se tekee ehdotuksia lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäviksi säädöksiksi.

(2) Tätä varten komission jäsenet ja heidän kabinettiensa jäsenet tapaavat säännöllisesti edunvalvojia, jotta nämä voivat esittää näkemyksensä päätöksistä, jotka voivat vaikuttaa heihin, ja jotta päätöksenteon laatua voidaan parantaa tarjoamalla kanavia ulkopuolisten näkemysten ja asiantuntemuksen välittämiseksi.

(3) Jotta voidaan säilyttää unionin kansalaisten luottamus unionin poliittisten, lainsäädännöllisten ja hallinnollisten prosessien legitimiteettiin, yhteydenpito edunvalvojiin olisi toteutettava avoimella tavalla. Tätä varten komissio on sitoutunut edistämään eettistä ja avointa edunvalvontaa pakollisen avoimuusrekisterin ([1]) avulla.

(4) Komission jäsenten toimintasäännöistä annetun komission päätöksen C/2018/0700 ([2]) 7 artiklan 1 kohdan mukaan komission jäsenet ja heidän kabinettiensa jäsenet saavat tavata vain sellaisia edunvalvojia, jotka ovat rekisteröityneet avoimuusrekisteriin, sikäli kun ne kuuluvat toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan, ja kyseisen päätöksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan heidän on julkistettava tiedot tällaisista kokouksista.

(5) Koska on saatu myönteisiä kokemuksia tietojen julkistamisesta komission jäsenten ja heidän kabinettiensa ja edunvalvojien välisistä kokouksista, joissa käsitellään päätöksentekoa ja politiikan täytäntöönpanoa unionissa, tällaisia kokouksia koskevien tietojen julkistamiskäytäntöä olisi jatkettava. Vaikkei tarvita lisätoimia, jotka liittyisivät komission jäsenten tai heidän kabinettiensa jäsenten osallistumiseen julkisiin tapahtumiin, koska tällaiset tiedot ovat jo julkisia, komission jäsenten olisi edelleen julkistettava tiedot kaikista kokouksista, joita heillä tai heidän kabinettiensa jäsenillä on edunvalvojien kanssa.

([1]) Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20 päivänä toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1) ('toimielinten välinen sopimus').

([2]) Komission päätös, annettu 31 päivänä tammikuuta 2018, Euroopan komission jäsenten toimintasäännöistä (EUVL C 65, 21.2.2018, s. 7).

(6) Kokoukset, jotka eivät ole toimielinten välisen sopimuksen 3 ja 4 artiklassa määritellyn mukaista sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa, eivät kuulu tämän päätöksen soveltamisalaan. Erityisesti unionin muiden toimielinten tai elinten edustajien kanssa pidettävien kokousten, kun ne liittyvät toimielinten välisten suhteiden tavanomaiseen hoitamiseen, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan. Kokousten, joita pidetään jäsenvaltioiden viranomaisten edustajien kanssa, mukaan lukien jäsenvaltioiden pysyvät edustustot ja suurlähetystöt, valtiotasolla ja sitä alemmalla tasolla, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan, koska nämä viranomaiset pyrkivät edistämään yleistä etua ja edistävät komission työtä vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti. Kokousten, joita pidetään viranomaisten yhteenliittymien ja verkostojen kanssa unionin tasolla, valtiotasolla tai sitä alemmalla tasolla, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan edellyttäen, että kyseiset yhteenliittymät ja verkostot toimivat ainoastaan asianomaisten julkisten viranomaisten puolesta. Jotta voidaan suojella unionin kansainvälisiä suhteita, kokousten kolmansien maiden viranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen edustajien kanssa, mukaan lukien niiden diplomaattiedustustot ja suurlähetystöt, tai hallitustenvälisten järjestöjen, mukaan lukien niistä lähtöisin olevat virastot ja elimet, kanssa, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan.

(7) Jotta voidaan kunnioittaa SEUT-sopimuksen 154 artiklassa tarkoitetun työmarkkinaosapuolten kanssa käytävän vuoropuhelun erityisluonnetta sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 17 artiklassa tarkoitettujen kirkkojen ja uskonnollisten yhdistysten tai yhdyskuntien sekä elämänkatsomuksellisten ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen kanssa käytävän vuoropuhelun erityistä asemaa, niiden yhteydessä järjestettävien kokousten ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan.

(8) Kun otetaan huomioon SEU-sopimuksen 10 artiklan 4 kohdassa tunnustettu poliittisten puolueiden erityisasema, tämän päätöksen ei tulisi kattaa myöskään poliittisten puolueiden edustajien kanssa pidettäviä kokouksia.

(9) Toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti spontaanien tapaamisten, luonteeltaan puhtaasti yksityisten tai sosiaalisten tapaamisten sekä tapaamisten, jotka järjestetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen tai unionin säädökseen perustuvan hallinnollisen menettelyn yhteydessä, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan. Tämän päätöksen ei myöskään tulisi kattaa luonnollisten henkilöiden toimintaa, jota harjoitetaan yksinomaan yksityishenkilön ominaisuudessa eikä yhdessä toisten kanssa.

(10) Kokouksien, joiden tarkoituksena on oikeudellisen ja muun asiantuntijaneuvonnan tarjoaminen, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan. Kokouksien, joiden tarkoituksena on lausumien antaminen unionin oikeudella tai unioniin sovellettavalla kansainvälisellä oikeudella perustetun oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn yhteydessä osapuolena tai kolmantena osapuolena tai sellaisten lausumien antaminen, jotka perustuvat sopimussuhteeseen jonkin allekirjoittaneen toimielimen kanssa tai unionin varoilla rahoitettavaan avustussopimukseen, taikka lausumien antaminen vastauksena jonkin unionin toimielimen, unionin toimielinten edustajien tai henkilöstön esittämään suoraan ja yksilöityyn pyyntöön, joka koskee tietojen antamista tai asiantuntemuksen tarjoamista, ei tulisi kuulua tämän päätöksen soveltamisalaan.

(11) Jotta voidaan entisestään parantaa edunvalvonnan avoimuutta ja mahdollistaa se, että kansalaiset ovat tietoisia komission ja edunvalvojien välisten tapaamisten sisällöstä, komission jäsenten olisi julkistettava kaikkien heidän tai heidän kabinettiensa jäsenten ja edunvalvojien välillä pidettävien kokousten pöytäkirjat.

(12) Tämä päätös ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ([3]) mukaista oikeutta tutustua toimielinten asiakirjoihin eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([4]) mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Sillä ei myöskään rajoiteta pidemmälle meneviä avoimuusvaatimuksia tai -sitoumuksia, jotka johtuvat unionin lainsäädännöstä tai unionin tekemistä kansainvälisistä sopimuksista,

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä päätöksessä vahvistetaan toimenpiteet, jotka koskevat komission jäsenten ja heidän kabinettiensa jäsenten sekä edunvalvojien välillä pidettävien kokousten avoimuutta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

a) ’edunvalvojalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka virallista tai epävirallista ryhmää, yhteenliittymää tai verkostoa, jonka toiminnan tarkoituksena on vaikuttaa politiikan tai lainsäädännön muotoiluun tai täytäntöönpanoon tai unionin toimielinten, elinten ja laitosten päätöksentekoprosesseihin;

b) ’kokouksella’ edunvalvojan tai komission jäsenen ja/tai hänen kabinettinsa jäsenen aloitteesta järjestettyä tapaamista, jossa keskustellaan politiikan tai lainsäädännön muotoiluun tai täytäntöönpanoon unionissa liittyvästä kysymyksestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan soveltamista.

3 artikla

Poikkeukset

Seuraavat kokoukset eivät kuulu tämän päätöksen soveltamisalaan:

a) spontaanit tapaamiset, luonteeltaan puhtaasti yksityiset tai sosiaaliset tapaamiset sekä tapaamiset, jotka järjestetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen tai unionin säädökseen perustuvan hallinnollisen menettelyn yhteydessä;

b) kokoukset seuraavien tahojen kanssa:

   i) työmarkkinaosapuolet, kun ne osallistuvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 154 artiklan mukaiseen työmarkkinaosapuolten väliseen vuoropuheluun;

   ii) luonnolliset henkilöt yksinomaan yksityishenkilön ominaisuudessa eikä yhdessä toisten kanssa;

   iii) jäsenvaltioiden viranomaiset, mukaan lukien niiden pysyvät edustustot ja suurlähetystöt, valtiotasolla ja sitä alemmalla tasolla;

   iv) viranomaisten yhteenliittymät ja verkostot unionin tasolla, valtiotasolla tai sitä alemmalla tasolla edellyttäen, että ne toimivat ainoastaan asianomaisten julkisten viranomaisten puolesta;

   v) hallitustenväliset järjestöt, mukaan lukien niistä lähtöisin olevat virastot ja elimet;

   vi) kolmansien maiden viranomaiset, mukaan lukien niiden diplomaattiedustustot ja suurlähetystöt, paitsi kun tällaisia viranomaisia edustavat oikeushenkilöt, toimistot tai verkostot, joilla ei ole diplomaattista asemaa tai kun tällaisia viranomaisia edustetaan toimielinten välisen sopimuksen 2 artiklan e alakohdassa määritellyn välittäjän kautta;

   vii) poliittiset puolueet, lukuun ottamatta poliittisten puolueiden perustamia tai niihin yhteydessä olevia järjestöjä;

   viii) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 17 artiklassa tarkoitetut kirkot ja uskonnolliset yhdistykset tai yhdyskunnat sekä elämänkatsomukselliset ja ei-tunnustukselliset järjestöt, lukuun ottamatta toimistoja, oikeushenkilöitä ja verkostoja, jotka on perustettu edustamaan kirkkoja ja uskonnollisia yhdyskuntia tai elämänkatsomuksellisia ja ei-tunnustuksellisia järjestöjä niiden suhteissa unionin toimielimiin, sekä niiden yhdistyksiä;

c) oikeudellisen ja muun asiantuntijaneuvonnan tarjoamisen yhteydessä pidettävät kokoukset, jos

i) kokouksessa on kyse asiakkaiden edustamisesta sovittelu- tai välitysmenettelyssä, kun tarkoituksena on estää riita-asian vieminen tuomioistuimeen tai hallinnollisen elimen käsittelyyn;

ii) kokouksessa on kyse asiakkaille annettavista neuvoista, kun tarkoituksena on auttaa asiakkaita varmistamaan, että niiden toiminta on voimassa olevan säädöskehyksen mukaista;

iii) kokous liittyy asiakkaiden edustamiseen ja asiakkaiden perusoikeuksien tai menettelyllisten oikeuksien, kuten oikeus tulla kuulluksi, oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja oikeus puolustautua hallinnollisessa menettelyssä, turvaamiseen, ja siihen sisältyy juristien harjoittamaa toimintaa taikka asiakkaiden edustamiseen ja näiden perusoikeuksien tai menettelyllisten oikeuksien turvaamiseen osallistuvien muiden asiantuntijoiden harjoittamaa toimintaa;

d) kokoukset, joiden tarkoituksena on lausumien antaminen:

i) unionin oikeudella tai unioniin sovellettavalla kansainvälisellä oikeudella perustetun oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn yhteydessä osapuolena tai kolmantena osapuolena;

ii) perustuen sopimussuhteeseen komission kanssa tai unionin varoilla rahoitettavaan avustussopimukseen;

iii) vastauksena komission, sen edustajien tai henkilöstön esittämään suoraan ja yksilöityyn pyyntöön, joka koskee tietojen antamista tai asiantuntemuksen tarjoamista.

4 artikla

Tiedot kokouksista

1. Komission jäsenet julkistavat tiedot kaikista kokouksista, joita heillä tai heidän kabinettiensa jäsenillä on edunvalvojien kanssa, tämän päätöksen säännösten mukaisesti.

2. Julkistettavat tiedot ovat seuraavat:

a) kokouksen päivämäärä;

b) kokouspaikka;

c) komission jäsenen ja/tai heidän kabinettinsa jäsenen (jäsenten) nimi;

d) edunvalvojien nimet;

e) kokouksen aihe.

5 artikla

Kokouspöytäkirjat

1. Kaikista kokouksista, joita komission jäsenillä ja/tai heidän kabinettiensa jäsenillä on edunvalvojien kanssa, on pidettävä pöytäkirjaa.

2. Komission jäsenet julkistavat pöytäkirjat kaikista kokouksista tämän päätöksen säännösten mukaisesti.

3. Kokouspöytäkirja laaditaan yhtenä asiakirjana, joka sisältää:

a) 4 artiklan 2 kohdassa säädetyt tiedot;

b) tärkeimmät kokouksessa esiin tuodut seikat ja kannanotot;

c) tarvittaessa kokouksen päätelmät.

6 artikla

Julkaiseminen

Edellä olevan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ja 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti laadittu asiakirja on julkaistava vakiomuodossa komission jäsenten virallisilla verkkosivustoilla kahden viikon kuluessa kokouksesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan soveltamista.

7 artikla

Kokouksiin osallistuvien henkilöiden henkilötiedot

Kokouksiin osallistuvien henkilöiden (jotka toimivat edunvalvojien puolesta) tai komission henkilöstön (muiden kuin kabinettien jäsenten ja johtotehtävissä olevien komission työntekijöiden) nimiä ei julkisteta.

8 artikla

Loppusäännökset

1. Tämä päätös korvaa komission päätöksen 2014/839/EU, Euratom ([5]), jonka vaikutukset lakkaavat olemasta voimassa tämän päätöksen voimaantulopäivästä.

2. Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2025.

Tehty Brysselissä 4 päivänä joulukuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Komission päätös 2014/839/EU, Euratom, annettu 25 päivänä marraskuuta 2014, komission jäsenten ja organisaatioiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien välisiä kokouksia koskevan tiedon julkaisemisesta (EUVL L 343, 28.11.2014, s. 22).